

[Holger Eriksen.]

de sidste 9 kvartaler, opgørelsen omfatter, steget med 12 000 kr. pr. tønde hartkorn eller med ca. 150 000 kr. for en sådan ejendom i løbet af godt 2 år. Det giver et fingerpeg om landbrugets nødstilstand.

Men lad os blive ved den jord, der skal bebygges. Det var dog den nemmeste ting af verden at sige f. eks., at de første 10 pct., hvormed en ejendom ved første salg indbragte mere end ved den sidste vurdering eller den sidst betalte pris, skulle være skattefri, men at man af fortjenesten derudover skulle opkræve en meget stor og meget progressiv afgift, således at det for sælgeren blev omtrent det samme, om han tjente 500 eller 1 000 pct. Det ville skæppe godt i kassen i begyndelsen, og det ville samtidig — og det er naturligvis det vigtigste — bidrage til at holde priserne nede.

Må jeg lige, som jeg gjorde det under finanslovbehandlingen, henlede opmærksomheden på en meget lille lovændring, der kunne gennemføres uden besvær. Det drejer sig om bestemmelsen i byudviklingsloven om, at så længe en ejendom i yderzonen drives som landbrug, skal der hverken betales grundskyld eller grundstigningsskyld af det beløb, hvormed prisen overstiger det, jorden er værd som landbrugsjord. Det er min opfattelse, at det i særdeleshed er den pris, som den første sælger opnår, der er bestemmende for de store værdistigninger. De professionelle spekulanter er omtrent ligeglade med, hvad de betaler; de regner med, at de altid senere kan sælge med fortjeneste, men hvis de nu skulle betale grundstigningsskyld og grundskyld efter den pris, de selv havde betalt, ville fortjenstmulighederne blive minimale. I løbet af få år ville deres udgifter blive så store, at de simpelt hen ikke kunne ligge med jorden; de blev nødt til at sælge med tab, og dermed var der sat en stopper for videre spekulation, fordi andre ikke ønskede at brænde sig på samme måde. Men så lang tid man tillader jobberiet med jorden, så lang tid man tillader denne værdioppustning, så lang tid kan man, i alt fald efter min opfattelse, gennemføre omsætningskatter og meget, meget andet af samme karakter, uden at man opnår i midste måde at standse inflationen. Man må gøre sig klart, hvad det er, der i realiteten fremkalder den.

Jeg ved, at man i almindelighed kan indvende, at hverken en kapitalvindingskat eller en speciel skat på stigning i jordværdier kunne dække det tab, der ville blive lidt ved, at omsætningskatten ikke blev gennemført. Selv om jeg tror, at disse afgifter ville give mere, end de fleste regner med, bøjer jeg mig for argumentet og peger derfor til slut yderligere på, at man gennem en tvangsopsparring, der naturligvis skulle være progressiv og med en relativt høj bundgrænse, virkelig kunne opnå at binde mange penge, og hvis det er den væsentlige hensigt, så gør man det kun effektivt på den måde. Det er også en hurtigt virkende måde.

Ganske vist har de tvangsopsparring, vi har gennemført de sidste gange, ikke været populære. Det vil en sådan måske heller ikke være i dag, men der er alligevel det at sige til det, at dengang nærede folk mistillid til, at man nogen sinde ville få de bundne penge tilbage. Nu har man set, at det får man, og derfor ville mistilliden til en sådan ordning i dag slet ikke være af samme karakter, som den var dengang.

Mit håb er, at de fremsatte lovforslag vil blive suppleret og ændret inden tredje behandling, men naturligvis ikke i den retning, venstre og det konservative folkeparti ønsker det, og slet ikke i den retning, som repræsentanterne for de uafhængige har givet udtryk for.

Baagø: Under forhandlingerne sidste fredag her i det høje ting fremkom den højtærede statsminister med en udtalelse om, at lovforslaget om en almindelig omsætningsafgift ikke var et hastværksarbejde, men at der var blevet arbejdet længe og grundigt med forberedelsen. Det tvivler jeg ikke om. Det fremgår bl. a. af de bindstærke værker, toldstederne ud over landet fik tilstillet til gennemlæsning, dagen før lovforslaget blev fremsat her i tinget.

I værkerne omhandles vejledninger og instrukser vedrørende lovens gennemførelse i praksis. Ja, at der er blevet arbejdet grundigt med lovens forberedelse, kan der næppe rejses tvivl om, men man har bare, som for øvrigt så ofte før i lovgivningen her til lands, alene ladet centraladministrationens embedsmænd bearbejde sagen teoretisk og ikke skænket mulighederne for lovens praktiske gennemførelse ret mange tanker.